

Toelichting Algemeen Mandaatbesluit 2010

Inleiding

In het Algemeen Mandaatbesluit 2010 worden het toepassingsbereik en de algemene randvoorwaarden voor de uitvoering van bevoegdheden van college en/ of burgemeester die gemandateerd worden aan diensthoofden vastgelegd. Deze voorwaarden gelden ook voor de dienstmandaten en ondermandaten.

Naast de condities en beperkingen (regels voor mandaat) waaronder de bevoegdheden kunnen worden uitgeoefend bevat dit mandaatbesluit ook diverse inhoudelijke mandaten. Dit zijn mandaten die voor alle diensten gelden en daarmee dus centraal geregeld zijn.

Deze twee onderdelen van het mandaatbesluit zijn voor de helderheid uit elkaar gehaald en in aparte hoofdstukken gegroepeerd.

Verantwoordelijkheid college

Een centraal punt van het mandaatbesluit is dat het college te allen tijde verantwoordelijk is en blijft voor de besluitvorming, ook al vindt die plaats in mandaat. Daarom zijn de artikelen 2 en 8, waarin het terugleggen van gevoelige besluiten geregeld wordt, heel belangrijk. Dit systeem en de borging daarvan zorgt ervoor dat het college ook werkelijk verantwoordelijkheid kan nemen voor in mandaat genomen beslissingen.

Uitgangspunten Algemeen mandaatbesluit 2010

De belangrijkste uitgangspunten waaronder mandaat wordt verleend blijven dezelfde als in het Algemeen Mandaatbesluit 2009 zijn geformuleerd:

1. mandaat wordt (direct) verleend aan de diensthoofden;
2. bij mandatering wordt in beginsel de gehele uitvoering van een regeling gemandateerd (inclusief het toepassen van bestuursdwang/dwangsombevoegdheid);
3. indien het beslissingen met een dienstoverstijgend financieel, politiek/bestuurlijk of ander belang betreft, moet er worden teruggelegd bij de burgemeester c.q. het college (zie artikel 2 voor de volledige randvoorwaarden);
4. deze(n) worden daarmee in de gelegenheid gesteld om desgewenst zelf het besluit te nemen;
5. het mandaterend orgaan is en blijft politiek volledig verantwoordelijk voor de uitgevoerde opdracht;
6. de dienstmandaten en de ondermandaten zullen één keer per jaar worden geactualiseerd en gepubliceerd. Deze besluiten zullen daarnaast ter kennis van de raad worden gebracht;
7. het terugleggen van besluiten die in ondermandaat genomen kunnen worden is expliciet een verantwoordelijkheid van het diensthoofd. Het diensthoofd dient hiervoor een borgingssysteem in te richten.

Een aantal bijzondere aandachtspunten

Randvoorwaarden voor ondermandaat

Van de diensthoofden wordt aangenomen en verwacht dat zij voldoende politiek en beleidsmatig inzicht hebben om te weten wanneer zij beslissingen die zij in mandaat kunnen nemen terug moeten leggen bij het college.

Het diensthoofd is op grond van artikel 8 ook expliciet verantwoordelijk voor het al dan niet terugleggen van beslissingen die normaal in ondermandaat genomen zouden worden. Deze bepaling dient er toe het college en de burgemeester meer zekerheid over en inzicht in de uitvoering van (onder)mandaat te verschaffen, zonder dat de belasting van het college en de burgemeester nodeloos verhoogd wordt. In artikel 8 zijn de randvoorwaarden voor ondermandaat opgenomen, waar het diensthoofd zich aan dient te houden bij het opstellen van het ondermandaatbesluit.

Deze voorwaarden luiden:

- a. De diensthoofden beoordelen wie ondergemandateerd wordt en motiveren deze keuze in het ondermandaatbesluit: in het ondermandaatbesluit moet het diensthoofd laten zien hoe hij de afweging heeft gemaakt om de gemandateerden te selecteren. Dit kan in een toelichtende paragraaf in het ondermandaatbesluit. Het hoeft dus niet per mandaat gemotiveerd te worden, maar het systeem moet duidelijk zijn;
- b. De diensthoofden bepalen hoe de ondermandataris de bevoegdheid moet uitoefenen: het diensthoofd dient de ondergemandateerden duidelijk te maken hoe de bevoegdheid uitgeoefend moet worden. Hoe er ondertekend dient te worden bij afwezigheid van de ondergemandateerde kan hier geregeld worden. Dit soort zaken kunnen ook aanvullend in het ondermandaatbesluit opgenomen worden;
- c. De diensthoofden zien toe op naleving van artikel 2 van het Algemeen mandaatbesluit: Om aan deze verantwoordelijkheid invulling te geven zou het diensthoofd periodieke correspondentie- en mandaat-audits kunnen organiseren

Hoe het diensthoofd dit invult is vormvrij gelaten om onnodige bureaucrativering te voorkomen.

Privaatrechtelijke rechtshandelingen

In dit mandaatbesluit blijft in het algemeen de € 50.000,00 grens voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen gelden. Het gaat dan om die overeenkomsten waarbij financiële uitgaven worden gedaan in het kader van de dagelijkse uitoefening van taken van een dienst.

Expliciet is aangegeven dat indien de gemeente een rechtshandeling aangaat waarbij de contractpartner een hoger bedrag dan het normbedrag dient te betalen (en de gemeente de 'geldontvangende' partij is), de grens niet van toepassing is. Voor diensten waarbij vanuit bedrijfsmatig oogpunt dit mandaatbesluit nog te weinig armslag biedt, kan middels het dienstmandaat een ruimere regeling aan het college voorgesteld worden.

Besluiten tot het aangaan van een overeenkomst gebeurt volgens de Gemeentewet door het college. Ondertekening van een overeenkomst namens de gemeente dient echter op grond van die zelfde wet door de burgemeester te geschieden. Door middel van artikel 6 worden de bevoegdheid tot besluiten en ondertekenen samen opgedragen aan de gemandateerde, zodat er geen aparte volmacht meer nodig is voor de ondertekening.

Jaarlijkse actualisering

In dit mandaatbesluit is gekozen om het besluit standaard één maal per jaar te actualiseren (onder verantwoordelijkheid van BJZ/Bestuursdienst). Ditzelfde geldt voor de Dienst- en ondermandaatbesluiten (onder verantwoordelijkheid van de diensten zelf, gecoördineerd door BJZ/Bestuursdienst). Indien blijkt dat er geen wijzigingen nodig zijn kan er volstaan worden met het opnieuw vaststellen van het oude mandaatbesluit.

Bekendmaking

Een apart punt betreft nog de bekendmaking. Mandaatbesluiten zijn besluiten in de zin van de Awb. Daarbij is de praktische vraag van belang of mandaatbesluiten (en in feite ook alle tussentijdse wijzigingen!) ook gepubliceerd moeten worden in de Groninger Gezinsbode.

Het volgende systeem wordt daarvoor gehanteerd: elk jaar worden het algemeen mandaatbesluit, de dienstmandaatbesluiten en de ondermandaatbesluiten geactualiseerd (zoals hierboven besproken).

Deze besluiten worden onder verantwoordelijkheid van de opstellende dienst bekendgemaakt in de Groninger Gezinsbode en ter inzage gelegd. In de bekendmaking wordt vastgelegd dat alle tussentijdse wijzigingen en nieuwe mandaten bij het Gemeentelijk Informatie Centrum ter inzage gelegd worden en dus niet op andere wijze bekendgemaakt zullen worden.

Voor de leesbaarheid dienen de dienst- en ondermandaatbesluiten gebundeld te worden tot een systematisch en overzichtelijk geheel en worden tussentijdse wijzigingen integraal opgenomen.

Wijzigingen ten opzichte van het Algemeen mandaatbesluit 2009

Het Algemeen mandaatbesluit 2010 is bijna identiek aan dat van 2009, op een paar wijzigingen na:

- Artikel 10:
Het mandaat tot het besluiten tot lease wordt ingetrokken, Besluiten tot lease worden voortaan door het college genomen.
- Artikel 11:
Aan de diensthoofden is gemandateerd de bevoegdheid om besluiten op grond van de Awb te nemen, in verband met invoering van de dwangsmogelijkheid bij niet tijdig beslissen.
- Ver Nummering van de artikelen 12 en volgende.
- Een aantal tekstuele verbeteringen in diverse artikelen.